

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
INFORMATIKA O'QITISH METODIKASI KAFEDRASI

Qo'l yozma huquqida

UDK 372.800.4(0.75.8)

QILICHEV XUDOYNAZAR ALIBOYEVICH

**GLOBAL INTERNET TARMOG'IDA INFORMATIKA FANIDAN
ELEKTRON TA'LIM RESURSINI YARATISH VA FOYDALANISH
METODIKASI**

Mutaxassislik: 5A110701 - «Ta'limga axborot texnologiyalari»

**MAGISTR
akademik darajasini olish uchun yozilgan
DISSERTATSIYA**

Ilmiy rahbar: dots. Ro'ziyev R.A.

Navoiy – 2019 y.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

INFORMATIKA O'QITISH METODIKASI KAFEDRASI

Magistratura talabasi: Qilichev Xudoynazar Aliboyevich

Kafedra: “Informatika o‘qitish **Ilmiy rahbar:** dots. Ro‘ziyev R.A.
metodikasi ”

O‘quv yili: 2017-2019 **Mutaxassisligi:** 5A110701 - «Ta’limda
axborot texnologiyalari»

“GLOBAL INTERNET TARMOG‘IDA INFORMATIKA FANIDAN

ELEKTRON TA'LIM RESURSINI YARATISH VA

FOYDALANISH METODIKASI” mavzusidagi

MAGISTRLIK DISSERTATSIYASI

Ilmiy rahbar _____

(imzo)

Magistratura talabasi _____

(imzo)

MUNDARIJA

KIRISH**5**

I-BOB. NAZARIY QISM. TA'LIM TEXNOLOGIYALARI, KOMPYUTERLI VA DASTURLASHTIRILGAN O'QITISH, ELEKTRON O'QUV MODULINI YARATISH USLUBIYOTI.....Ошибка! Закладка не определена.

- 1.1. Modulli ta'lism texnologiyalari ..**Ошибка! Закладка не определена.**
- 1.2. Kompyuterli va dasturlashtirilgan o'qitish texnologiyasi**Ошибка! Закладка не определена.**
- 1.3. Elektron o'quv modulini yaratish texnologiyalari**Ошибка! Закладка не определена.**
- 1.4. Ta'limiy elektron resurslarni yaratishga mo'ljallangan dasturiy vositalar
Ошибка! Закладка не определена.

II-BOB. ASOSIY QISM. LMS TIZIMLARI, ULARNING IMKONIYATLARI, ELEKTRON O'QUV MODULINI YARATISHDA MOODLE TIZIMIDAN FOYDALANISH.....Ошибка! Закладка не определена.

- 2.1. LMS tizimlari fuksiyalari va ularning tahlili**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.2. LMS Moodle tizimi va uning imkoniyatlari**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.3. Elektron ta'lism resurslarini yaratish**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.4. Moodle tizimining elektron o'quv modulini yaratishdagi imkoniyatlari**Ошибка! Закладка не определена.**

III-BOB. AMALIY QISM. GLOBAL INTERNET TARMOG'IDA INFORMATIKA FANIDAN ELEKTRON TA'LIM RESURSINI YARATISH USLUBIYOTI.....Ошибка! Закладка не определена.

3.1. Moodle tizimining tarkibiy asoslari va ularning funksiyalari **Ошибка! Закладка не определена.**

3.2. Informatika faninini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar va ularning mohiyati **Ошибка! Закладка не определена.**

3.3. Moodle masofaviy o'qitish tizimida mavzu elementlarini yaratish bosqichlari
Ошибка! Закладка не определена.

XULOSA VA TAVSIYALARОшибка! Закладка не определена.

FOYDALANILGAN VA O'RGANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI 17

KIRISH

Biz hayot hech qachon bir joyda to‘xtab turmasligini, albatta, yaxshi anglaymiz, - deydi I.Karimov. Agar biz XXI asrda, tobora avj olayotgan globallashuv jarayonlari, Internet va intellektual taraqqiyot hal qiluvchi rol o‘ynayotgan bir davrda yashayotganimizni hisobga oladigan bo‘lsak, hayotimiz naqadar shiddatli suratlar bilan o‘zgarib borayotganini, ayniqsa, chuqur his qilamiz. Hozirgi zamonda inson faoliyatining biron bir sohasini hisoblash texnikasi (komputerlar) va axborot texnologiyalarisiz tassavur qilib bo‘lmaydi[13].

Mavzuning dolzarbliji va asoslanishi: Rivojlanayotgan jamiyatda axborot texnologiyalari fundamental o‘zgarishlar asosida yotadi. Shuningdek, shaxsiy kompyuterlardan foydalanishlar sonining oshib borishi, quvvatining kuchayishi, aloqa kanallari imkoniyatlari o‘sishi va kengayishi, axborot hajmining, shu kabi ta’limga oid manbalarning oshib borishi, ularni tez izlash va olishni yengillashtiruvchi dasturiy vositalar yaratilishi hamda turli ko‘rinishdagi muloqot turlarining paydo bo‘lishi Internetni axborot almashinuvidagi asosiy faktor ekanligini asoslaydi.

Foydalanuvchi nuqtai nazaridan tahlil qiladigan bo‘lsak, Internet birinchi navbatda tarmoq mijozlariga o‘zaro ma’lumotlar almashish, virtual muloqot qilish imkonini yaratib beruvchi "**informatsion magistral**" vazifasini o‘taydi, ikkinchidan esa unda mavjud bo‘lgan ma’lumotlar bazasi majmuasi dunyo bilimlar omborini tashkil etadi. Natijada Internet tizimidan foydalanish jarayonida interaktiv muloqot yuzaga keladi. Bunda ta’lim beruvchi va ta’lim oluvchi bir- biri bilan bog‘liq faoliyatini, differentialsallahganlik tamoyillarini va ularning individualligini hisobga olgan holda inson va texnik imkoniyatlarni optimal amalga oshirishni, muloqotdan foydalanishni oldindan nazarda tutadi. Shuning uchun texnologik jarayonda o‘qitishning interaktiv usullaridan joriy etish metodikasini ishlab chiqish dolzarb masalalardan biridir.

Tadqiqotning ob’yekti va predmeti : Tadqiqotning ob’yekti bu global internet tarmog‘ida elektron ta’lim resursini yaratish. Tadqiqotning predmeti esa, yangi amaliy dastur yaratish va undan foydalanish metodikasi.

Tadqiqotning maqsadi : O‘quvchi va talaba yoshlarga modulli texnologiyadan foydalanib elektron o‘quv ta’lim resursini yaratish va undan foydalanish va dars jarayonida vaqtdan unumli foydalangan holda darsni samarali olib borishga ko‘maklashish.

Tadqiqotning vazifasi : Yuqorida qo‘yilgan maqsadni amalga oshirish uchun quyidagi vazifalar belgilab olingan :

- LMS Moodle tizimida Informatika fanidan barcha uchun tushunish qulay bo‘lgan amaliy dastur yaratish;
- Elektron o‘quv uslubiy majmualarni yaratish bosqichlari va tamoyillari
- O‘quv mashg‘uloti samaradorligini ta’minlashga yordam beruvchi usul hamda texnik (kompyuter) vositalarni tanlash.
- Talabalar bilimini baholashning samarali usullarini aniqlash.
- Yuqorida keltirilgan ma’lumotlar asosida MODDLE tizimida masofali o‘qitishni amalgam oshirish.

Yuqoridagi aytib o‘tilgan amaliy tizimlarni yaratish asnosida Moodle tizimini yangi imkoniyatlarini o‘rganishdan iboratdir.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi: Axborotlash jamiyatda katta hajmdagi axborotlar lokal va global kompyuter tarmoqlarida saqlanadi, qayta ishlanadi va uzatiladi. Lokal tarmoqlarda foydalanuvchilar ishlashi uchun ma’lumotlarning umumiyligini tashkil etiladi. Global tarmoqlarda yagona ilmiy, iqtisodiy, ijtimoiy va ma’daniy axborot makoni shakllantiriladi. Ilmiy, xizmat, ta’lim, ijtimoiy va madaniy hayot sohasidan global tarmoq millionlab kishilar uchun yangi xil ilm olish mashg‘ulotini yaratdi. Multimedia-resurslarini yaratish va ulardan foydalanish ishlab chiquvchilar, buyurtmachilar, pedagog va o‘quvchilar o‘rtasida interfeysi, shuningdek, multimedia-resurslari funksiyasini o‘zlashtirish hamda takomillashtirish imkoniyatini ta’minlash maqsadida multimedia-resurslarining ma’lumotlari qulay bo‘lib, ulardan va qismlaridan qayta-qayta foydalanish imkonini beradi.

Ta’limda multimediali axborot-resurslaridan foydalanishda ularning eng samarali vosita va ta’lim mazmunini boyituvchi omil ekanligi yaqqol namoyon bo‘lib bormoqda. Natijalari tahlil qilinadi, keyin shu asosda xulosa va takliflar ishlab chiqiladi.

Olib borilayotgan islohotlar samarasini yanada oshirish, davlat va jamiyatning har tomonlama va jadal rivojlanishi uchun shart-sharoitlar yaratish, mamlakatimizni modernizatsiya qilish hamda hayotning barcha sohalarini liberallashtirish bo‘yicha ustuvor yo‘nalishlarni amalga oshirish maqsadida:

Aholi va tadbirkorlarni o‘ylantirayotgan dolzarb masalalarni har tomonlama o‘rganish, amaldagi qonunchilik, huquqni qo‘llash amaliyoti va ilg‘or xorijiy tajribani tahlil qilish, shuningdek keng jamoatchilik muhokamasi natijasida ishlab chiqilgan hamda quyidagilarni nazarda tutadigan 2017 — 2021-yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasi qabul qilingan. Prezidentimiz o‘zining Oliy Majlisga murojatnomasida 2017-2021 yillarda Oliy ta`lim tizimini kompleks rivojlantirish dasturi qabul qilindi. Yangi tashkil etilgan institut va filiallar hisobidan yurtimizdagи oliy ta`lim muassasalari soni 81 taga, hududlardagi filiallar 15 taga, xorijiy universitetlar filiallari 7 taga etdi. Toshkent shahrida esa AQShning Webster universitetining filiallarini tashkil etish bo‘yicha kelishuvlarga erishilganini ta`kidlash lozim. Oliy ta`lim muassasalarida iqtisodiyotning real sektoridagi talab va ehtiyojdan kelib chiqib, sirtqi va kechki bo`limlar ochildi. 2017-2021 yillarda oliy ta`lim tizimini kompleks rivojlantirish dasturi qabul qilindi[5,6].

Beshta muhim tashabbus-ertamiz egalari istiqboli yo`lida. Kuni kecha Davlatimiz rahbari boshchiligidagi o‘tkazilgan videoselektor yig`ilishida yoshlar ma’naviyatini yuksaltirish, ularning bo`sh vaqtini mazmunli tashkil etish yoshlarimizga bo`lgan e`tiborni yanada kuchaytirish, ularni madaniyat, san`at, jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish, yoshlarda axborot texnologiyalaridan foydalanish ko`nikmalarini shakllantirish, yurtimiz yoshlari o`rtasida kitobxonlikni targ`ib qilish, xotin-qizlar bandligini oshirish masalalariga urg`u berildi.

Aytish kerakki, turli ziddiyatlar kuchayib borayotgan bugungi dunyo manzaralarida yoshlарimizning ma’naviy immunitetini kuchaytirish, ularning bo`sh vaqtini mazmunli o`tkazish har qachongidan ham dolzarbroq ekanini zamonning o`zi ko`rsatib turibdi.

Shu bois Prezidentimiz tomonidan ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbus muhim ahamiyat kasb etadi. Ma’lumki, davlatimiz rahbari ijtimoiy, ma’naviy-ma’rifiy sohalardagi ishlarni yangi tizim asosida yo`lga qo`yish bo`yicha 5 ta muhim tashabbusni ilgari surgan edi.

Birinchi tashabbus yoshlarning musiqa, rassomlik, adabiyot, teatr va san`atning boshqa turlariga qiziqishlarini oshirishga, iste`dodini yuzaga chiqarishga xizmat qiladi.

Ikkinchи tashabbus yoshlarni jismoniy chiniqtirish, ularning sport sohasida qobiliyatini namoyon qilishlari uchun zarur sharoitlar yaratishga yo`naltirilgan.

Uchinchi tashabbus aholi va yoshlar o`rtasida kompyuter texnologiyalari va internetdan samarali foydalanishni tashkil etishga qaratilgan.

To`rtinchi tashabbus yoshlar ma’naviyatini yuksaltirish, ular o`rtasida kitobxonlikni keng targ`ib qilish bo`yicha tizimli ishlarni tashkil etishga yo`naltirilgan.

Beshinchi tashabbus xotin-qizlarni ish bilan ta’minalash masalalarini nazarda tutadi.

Shuning uchun texnologik jarayonda o‘qitishning interaktiv usullaridan foydalanish katta samara beradi. U o‘quvchilarda fikriy bog‘liqlik, mantiq, xotiraning rivojlanishiga imkoniyat yaratadi, qandaydir muammoni hal qilishda o‘z fikrini ochiq va erkin ifodalash mahoratini shakllantiradi. Shunday qilib, axborot ta’lim resurslari ahamiyatini o‘quvchilarda reflektiv kuzatishlarni amalga oshirishda, faol ijodiy izlash va fikriy tajriba o‘tkazish imkoniyatlariga ega bo‘lishda kuzatish mumkin.

Anashu maqsadda ushbu magistrlik dissertatsiyasida informatika fanini o‘qitishning elektron muhitini yaratish va foydalanish metodlarini ishlab chiqish asosiy muammo qilib olingan.

Axborot va telekommunikatsiya texnologiyalarining jadal sur’atlar bilan rivojlanishi natijasida insoniyat yangi informatsion jamiyat poydevorini qurishga

erishdi. Informatsion jamiyatni shakllantirishda zamonaviy kompyuterlar va dasturiy vositalarning o‘rni beqiyosdir.

Tadqiqot mavzusi bo‘yicha adabiyotlar tahlili:

1. F.M.Zakirova. Elektron o‘quv-metodik majmualar va ta’lim resurslarini yaratish metodikasi. Metodik qo‘llanma. – T.: OO‘MTV, 2010. -64 b. Metodik qo‘llanma 17-064 raqamli “Bilim olishning intellektual tizimini yaratishni joriy etish” amaliy tadqiqot loyihasi doirasida nashrga tayyorlangan. Qo‘llanmada bayon qilingan elektron o‘quv-metodik majmualar va ta’lim resurslarini yaratish metodikasi OO‘MTVning 2010-yil 26-noyabrdagi “Multimedia texnologiyalari va o‘rgatuvchi kompyuter trenajerlari asosida elektron o‘quv-uslubiy majmualar yaratilishini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 462-sonli buyrug‘i asosida oliy ta’lim muassasalarida sinov tariqasida amaliyotga joriy etilgan. Qo‘llanma kirish, 4 bob, adabiyotlar va ilova qismlaridan iborat.

2. O‘zbekiston Respublikasi “Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi (O‘zbekiston Respublikasi Qonuni bilan tasdiqlangan - 29.08.1997-yil). Mazkur dastur 5 ta bo‘limdan iborat: 1. Muammolar va kadrlar tayyorlash tizimini tubdan isloh qilish omillari; 2. Milliy dasturning maqsadi, vazifalari va uni ro‘yobga chiqarish bosqichlari; 3. Kadrlar tayyorlashning Milliy modeli; 4. Kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari; 5. Dasturni ro‘yobga chiqarishga doir tashkiliy chora-tadbirlar.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta’lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 12.06.2015-yildagi №4732-sonli Farmoni. Oliy o‘quv yurtlari professor-o‘qituvchilarining kasb darajasi va malakasini muttasil oshirib borish, ularni zamonaviy talablarga muvofiq muntazam qayta tayyorlashning takomillashtirilgan tizimini joriy etish asosida yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash sifatini tubdan oshirish maqsadida 8 ta band berilgan.

Tadqiqot usullari: Ushbu tadqiqot ishini yozish jarayonida kuzatish, qiyosiy tahlil qilish, taqqoslash kabi tadqiqot metodlaridan foydalanildi.

Tadqiqotning nazariy va amaliy ahamiyati: Ishdan olingan natijalar, usullar o‘quv jarayonida, xususan, informatika darslarida internet tarmog‘ida yaratilgan elektron darslik uslubiy yordam sifatida qo‘llanilishi mumkin. Tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, hozirgi shiddat bilan rivojlanib borayotgan taraqqiyot asrida vaqtan unumli foydalangan holda samarali natijaga erishishdan iboratdir.

Ushbu dars ishlanmasi asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanib o‘quv mashg‘ulotlarini olib borish ta’lim sifatini oshirishga yuqori samara beradi. Bitiruv ishini bajarish jarayonida tayyorlangan elektron resursdan professor-o‘qituvchilar talabalarga o‘rgatishda amalda foydalanishlari mumkin.

Dissertatsiya tuzilish tarkibi: Magistrlik dissertatsiyasi kirish, uchta bob, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati va ilovalardan iborat bo‘lib, birinchi bobda “Ta’lim texnologiyalari, kompyuterli va dasturlashtirilgan o‘qitish, elektron o‘quv modulini yaratish uslubiyoti” mavzusini o‘qitish bilan bog‘liq nazariy ma’lumotlar keltirilgan. Ikkinci bobda esa mazkur mavzuni “LMS tizimlari, ularning imkoniyatlari, elektron o‘quv modulini yaratishda moodle tizimidan foydalanish” tizimida ishlash keltirilgan. Uchinchi bobimiz esa “Amaliy qism. global internet tarmog‘ida informatika fanidan elektron ta’lim resursini yaratish uslubiyoti” Moodle tizimida o‘qitishning amaliy aspektlari haqida fikr-mulohazalar yuritilgan.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
INFORMATIKA O'QITISH METODIKASI KAFEDRASI**

Fakultet: Fizika-matematika

Magistratura talabasi: X.A.Qilichev

Kafedra: Informatika o'qitish
metodikasi

Ilmiy rahbar: dots. R.A.Ro'ziyev

O'quv yili: 2017-2019

Mutaxassisligi: Ta'linda axborot
Texnologiyalari

**"GLOBAL INTERNET TARMOG'IDA INFORMATIKA FANIDAN
ELEKTRON TA'LIM RESURSINI YARATISH VA FOYDALANISH
METODIKASI" mavzusidagi**

MAGISTRLIK DISSERTATSIYASI ANNOTATSIYASI

Mavzuning dolzarbligi va asoslanishi: Rivojlanayotgan jamiyatda axborot texnologiyalari fundamental o'zgarishlar asosida yotadi. Shuningdek, shaxsiy kompyuterlardan foydalanishlar sonining oshib borishi, quvvatining kuchayishi, aloqa kanallari imkoniyatlari o'sishi va kengayishi, axborot hajmining, shu kabi ta'limga oid manbalarning oshib borishi, ularni tez izlash va olishni yengillashtiruvchi dasturiy vositalar yaratilishi hamda turli ko'rinishdagi muloqot turlarining paydo bo'lishi Internetni axborot almashinuvidagi asosiy faktor ekanligini asoslaydi.

Foydalanuvchi nuqtai nazaridan tahlil qiladigan bo'lsak, Internet birinchi navbatda tarmoq mijozlariga o'zaro ma'lumotlar almashish, virtual muloqot qilish imkonini yaratib beruvchi "**informatsion magistral**" vazifasini o'taydi, ikkinchidan esa unda mavjud bo'lgan ma'lumotlar bazasi majmuasi dunyo bilimlar omborini tashkil etadi. Natijada Internet tizimidan foydalanish jarayonida interaktiv muloqot yuzaga keladi.

Tadqiqotning ob'yekti va predmeti: Tadqiqotning ob'yekti bu global internet tarmog'ida elektron ta'lif resursini yaratish. Tadqiqotning predmeti esa, yangi amaliy dastur yaratish va undan foydalanish metodikasi.

Tadqiqotning maqsadi: O‘quvchi va talaba yoshlarga modulli texnologiyadan foydalanib elektron o‘quv ta’lim resursini yaratish va undan foydalanish va dars jarayonida vaqtdan unumli foydalangan holda darsni samarali olib borishga ko‘maklashish.

Tadqiqotning vazifasi: Yuqorida qo‘yilgan maqsadni amalga oshirish uchun quyidagi vazifalar belgilab olingan:

- LMS Moodle tizimida Informatika fanidan barcha uchun tushunish qulay bo‘lgan amaliy dastur yaratish;
- Elektron o‘quv uslubiy majmualarni yaratish bosqichlari va tamoyillari
- O‘quv mashg‘uloti samaradorligini ta’minlashga yordam beruvchi usul hamda texnik (kompyuter) vositalarni tanlash.
- Talabalar bilimini baholashning samarali usullarini aniqlash.
- Yuqorida keltirilgan ma’lumotlar asosida MODDLE tizimida masofali o‘qitishni amalgam oshirish.

Yuqoridagi aytib o‘tilgan amaliy tizimlarni yaratish asnosida Moodle tizimini yangi imkoniyatlarini o‘rganishdan iboratdir.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi: Axborotlash jamiyatda katta hajmdagi axborotlar lokal va global kompyuter tarmoqlarida saqlanadi, qayta ishlanadi va uzatiladi. Lokal tarmoqlarda foydalanuvchilar ishlashi uchun ma’lumotlarning umumiyligini bazasi tashkil etiladi. Global tarmoqlarda yagona ilmiy, iqtisodiy, ijtimoiy va ma’daniy axborot makoni shakllantiriladi. Ilmiy, xizmat, ta’lim, ijtimoiy va madaniy hayot sohasidan global tarmoq millionlab kishilar uchun yangi xil ilm olish mashg’ulotini yaratdi. Multimedia-resurslarini yaratish va ulardan foydalanish ishlab chiquvchilar, buyurtmachilar, pedagog va o‘quvchilar o‘rtasida interfeysni, shuningdek, multimedia-resurslari funksiyasini o‘zlashtirish hamda takomillashtirish imkoniyatini ta’minlash maqsadida multimedia-resurslarining ma’lumotlari qulay bo‘lib, ulardan va qismlaridan qayta-qayta foydalanish imkonini beradi.

Tadqiqot mavzusi bo‘yicha adabiyotlar tahlili:

4. F.M.Zakirova. Elektron o‘quv-metodik majmualar va ta’lim resurslarini yaratish metodikasi. Metodik qo‘llanma. – T.: OO‘MTV, 2010. -64 b. Metodik qo‘llanma 17-064 raqamli “Bilim olishning intellektual tizimini yaratishni joriy etish” amaliy tadqiqot loyihasi doirasida nashrga tayyorlangan. Qo‘llanmada bayon qilingan elektron o‘quv-metodik majmualar va ta’lim resurslarini yaratish metodikasi OO‘MTVning 2010-yil 26-noyabrdagi “Multimedia texnologiyalari va o‘rgatuvchi kompyuter trenajerlari asosida elektron o‘quv-uslubiy majmualar yaratilishini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 462-sonli buyrug‘i asosida oliy ta’lim muassasalarida sinov tariqasida amaliyatga joriy etilgan. Qo‘llanma kirish, 4 bob, adabiyotlar va ilova qismlaridan iborat.

Tadqiqot usullari: Ushbu tadqiqot ishini yozish jarayonida kuzatish, qiyosiy tahlil qilish, taqqoslash kabi tadqiqot metodlaridan foydalanildi.

Tadqiqotning nazariy va amaliy ahamiyati: Ishdan olingan natijalar, usullar o‘quv jarayonida, xususan, informatika darslarida internet tarmog‘ida yaratilgan elektron darslik uslubiy yordam sifatida qo‘llanilishi mumkin. Tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, hozirgi shiddat bilan rivojlanib borayotgan taraqqiyot asrida vaqtidan unumli foydalangan holda samarali natijaga erishishdan iboratdir.

Dissertatsiya tuzilish tarkibi: Magistrlik dissertatsiyasi kirish, uchta bob, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati va ilovalardan iborat bo‘lib, birinchi bobda “Ta’lim texnologiyalari, kompyuterli va dasturlashtirilgan o‘qitish, elektron o‘quv modulini yaratish uslubiyoti” mavzusini o‘qitish bilan bog‘liq nazariy ma’lumotlar keltirilgan. Ikkinchi bobda esa mazkur mavzuni “LMS tizimlari, ularning imkoniyatlari, elektron o‘quv modulini yaratishda moodle tizimidan foydalanish” tizimida ishlash keltirilgan. Uchinchi bobimiz esa “Amaliy qism. global internet tarmog‘ida informatika fanidan elektron ta’lim resursini yaratish uslubiyoti” Moodle tizimida o‘qitishning amaliy aspektlari haqida fikr-mulohazalar yuritilgan.

Ilmiy rahbar:

dots. R.A.Ro‘ziyev

Magistratura talabasi:

X.A.Qilichev

**MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIAL EDUCATION OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN NAVOI STATE PEDAGOGICAL INSTITUTE
CHAIR OF INFORMATICS EDUCATIONAL METHODS**

Faculty: Physics and Mathematics

MA student: X.A.Qilichev

Chair: "Methodology of teaching Computing"

Scientific adviser: ass.prof. R.A.Ruziev

Academic year: 2017-2019

Specialty: 5A110701-“IT in education”

"The Method of Creation and Usage of Electronic Education Resources in Information Technologies on Global Internet"

ANNOTATION OF THE MAGISTRATES' DISSERTATION

Relevance and relevance of the topic: Information technology in the developing world lies in fundamental changes. It also helps to increase the number of personal computers, increase power, increase the capacity and expansion of communication channels, increase the volume of information such as educational resources, the creation of software that facilitates the search and retrieval of their data, is based on the fact that the Internet is the main factor in information exchange.

From a user perspective, the Internet primarily serves as an "**informational magistr**" that enables network clients to exchange information, virtual communication, and secondly, the existing database the storehouse of knowledge. As a result, the use of the Internet is interactive.

Objective and object of the research: The object of the research is to create an electronic learning resource on this global Internet network. The subject of the research is the creation and use of a new application program.

The purpose of the research: to create and use e-learning resources by using modular technology for pupils and students, and to facilitate the effective use of time in the learning process.

Objectives of the research: To achieve the above-mentioned objective, the following tasks have been identified:

- Creating an easy-to-understand application program for the LMS Moodle system;

Stages and principles of creating electronic learning-methodical complexes

- Selection of method and technical (computer) tools to help ensure the effectiveness of the training.

- Identify effective ways to evaluate students' knowledge.
- Distance education in the MODDLE system based on the above information.

Developing the above mentioned practical systems is to explore the new capabilities of the Moodle system.

Scientific Research on the Research: Large amounts of information in the community are stored, processed and transmitted in local and global computer networks. A common database of data for users in local area networks is created. In the global network, a single scientific, economic, social and cultural information space is formed. The global network of science, services, education, social and cultural life has created a new knowledge base for millions of people. The creation and use of multimedia resources is facilitated by the use of multimedia resources to enable developers, customers, teachers and students to master and enhance the functionality of multimedia resources. and reuse the parts.

Literature Review:

1. F. Zakirova. Methods of creation of electronic educational and methodical complexes and educational resources. Methodical manual. - T .: MHI, 2010. -64 b. The methodological manual has been prepared as part of a practical research project entitled "Introduction of the Intellectual Education System", 17-064. The methodology for the creation of e-learning and methodological complexes and educational resources described in the Guidance is to be further elaborated by the MHSSE on November 26, 2010, "Improving the creation of electronic learning-based learning complexes based on multimedia technologies and computer simulators" in accordance with the Order No.

462 of the Ministry of Health of the Republic of Uzbekistan. Guidance notes, chapters 4, publications and appendices.

Research Methods: This research paper used research methods such as observation, comparative analysis, comparisons.

Theoretical and practical significance of the research: The results of the study can be used as a methodological aid in the educational process, in particular, in electronic textbooks created in the Internet. The practical significance of the research is that, in the current rapidly developing progressive era, it is important to have a good outcome with time-consuming use.

The structure of the dissertation consists of the following topics: Introduction to the master dissertation, three chapters, conclusion, literature list and appendices. In the first chapter, the theme "Educational Technologies, Computerized and Programmed Teaching, Theoretical information about the unit is given. In the second chapter, the topic is "LMS systems, their capabilities, use of the moodle system to create e-learning modules". The third part is "Practical Part. Ways to create an electronic learning resource on informatics in the global online environment "The Moodle system has been commenting on practical aspects of teaching.

Scientific adviser:

ass.prof. R.A. Ruziev

MA student:

X.A.Qilichev

FOYDALANILGAN VA O'RGANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O`zbekiston Respublikasi qonunlari

1. O`zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: “O`zbekiston”, 2016 y.
2. O`zbekiston Respublikasining “Ta`lim to`g`risida” Qonuni. –T.: O`zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi. 1997 y., 9-son
3. O`zbekiston Respublikasining “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi” –T.: O`zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi. 1997 y., 9-son
4. O`zbekiston Respublikasining “Aholini ish bilan ta`minlash to`g`risida” gi Qonuni (Yangi tahrir). T.: Adolat. 1998. 15 b.

II. O`zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmonlari va Qarorlari

5. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagи “O`zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo`yicha harakatlar strategiyasi to`g`risida”gi, PF-4947-sonli Farmoni
6. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi “Oliy ta`lim muasasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to`g`risida” gi PF-4732-son Farmoni.
7. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2080 yil 21iyuldagи “Oliy ta`lim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to`lash tizimini takomillashtirish va uni moddiy rag`batlantirishni ko`chaytirish to`g`risida”gi PF-4014-sonli qarori Farmoni. //www.lex.uz.
8. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 29 dekabrdagi “O`zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining akademiklari faoliyatini yanada takomillashtirish va rag`batlantirish chora tadbirlari to`g`risida”gi PF-4907-son Farmoni.
9. O`zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 16 fevraldagи “Oliy o`quv yurtidan keyingi ta`lim tizimini yanada takomillashtirish to`g`risidagi”gi PF-4958-son Farmoni.

III. O`zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Qarorlari va O`zbekiston Respublikasi vazirliklarining huquqiy-me`yoriy hujjatlari

10. O`zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015 yil 20 avgustdagи “Oliy ta`lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish chora-tadbirlari to`g`risida”gi 242-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Oliy ta`lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kurslari to`g`risida”gi Nizom.
11. Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi Hay`at yig`ilishining 2013 yil 9 dekabrdagi “Oliy ta`lim muassasalarida o`quv jarayoni va o`quv-uslubiy faoliyatni modernizatsiyalash hamda innovatsion ta`lim texnologiyalarini joriy etilishini yanada takomillashtirish to`g`risida”gi 8/4 sonli qarori.
12. O`zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi faoliyatini takomillashtirish to`g`risida” 2004 yil 20 iyuldagи 341-sonli qarori.

IV.O`zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari

13. A.Karimov. “Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch”. T. Ma'naviyat - 2008
14. Karimov. I.A. O`zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida.-T.: “O`zbekiston”, 2012. -338 b
15. A.Karimov. “Barkamol avlod - O`zbekiston taraqqiyotining poydevori”. Toshkent - Sharq, 1997
16. Karimov I.A.«Yuksak bilimli va intellektual rivojlangan avlodni tarbiyalash-mamlakatni barqaror taraqqiy ettirish va modernizatsiya qilishning eng muhim sharti» mavzusidagi xalqaro konferentsiyaning ochilish marosimidagi nutq // Xalq so`zi, 2012 yil 18 fevral`.
17. Karimov I.A. Mamlakatimizda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish kontseptsiyasi (O`zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va Senatining qo`shma majlisidagi ma`ruza), “Xalq so`zi”, 2010 yil 12 noyabr` (№ 220).
18. Karimov I.A “Mamlakatimizda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish kontseptsiyasi” -T.: O`zbekiston, 2010.-56 b.
19. Mirziyoev Sh. M. Erkin va farovon, demokratii O`zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O`zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali

marosimiga bag`ishlangan. Oliy Majlis palatalarining qo`shma majlisidagi nutk /Sh.M. Mirziyoev. - Toshkent: «Uzbekistan» NMIU, 2016. -56 6.

20. Mirziyoev Sh.M. “Taqnidiy tahlil, qat`iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo`lishi kerak”// Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo`ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo`nalishlariga bag`ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma`ruzasi // Xalq so`zi, 2017 yil 16 yanvar`.
21. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta`minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi O`zbekiston Respublikasining saylangan Prezidenti Shavkat Mirziyoevning O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag`ishlangan tantanali marosimdagи ma`ruzasi. 2016 yil 7 dekabr` / Sh. M.Mirzeyev.- Toshkent: “O`zbekiston”, 2017. - 48 b.
22. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. / Sh. M. Mirzeyev.- Toshkent: “O`zbekiston”, 2017. - 488 b.
23. Milliy taraqqiyot yo`limizni qat`iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko`taramiz. / Sh. M.Mirzeyev.- Toshkent: “O`zbekiston”, 2017. - 592 b.
24. Uzluksiz ta’lim tizimi uchun o‘quv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish konsepsiysi. Toshkent-«Sharq».-2002.

V. Maxsus adabiyotlar

25. Галузо И.В. Методика реализации обучающей функции тестов в среде MOODLE / И.В. Галузо, В.В. Небышинец, П.А. Сташулёнок // Современное образование Витебщины. — 2013.— № 1. — С. 76–80.
26. Галузо И.В. Структура дистанционного обучения школьников и методическое сопровождение учебного процесса в среде MOODLE. Могилев: МГУ имени, 2013. — 96-98 с.
27. Белозубов А.В. Система дистанционного обучения Moodle: Учебно методическое пособие СПб.: СПбГУ ИТМО, 2007. — 108 с.

28. Гильмутдинов А.Х. Электронное образование на платформе MOODLE. Казань, КГУ. – 2008.–169 с.
29. Энгель В. Moodle для новичков. Обзор возможностей Moodle в вопросах и ответах / В. Энгель. – Moodle Center, 2012 — 18 с.
30. Muxammad Al-Xorazmiy nomidagi Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti huzuridagi Pedagog Kadrlarini Qayta Tayyorlash va Ularning Malakasini Oshirish Tarmoq Markazi “INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI” yo‘nalishi tinglovchisi JORABEKOV TIMUR KEWNIMJAEVUCH Saralash algoritmlari mavzusini o‘qitishda Moodle tizimidan foydalanish mavzusidagi Bitiruv malakaviy ishidan misollar keltirildi. T-2018 bet-64.

VI. Internet saytlari

31. Vesna Damnjanovic, Sandra Jednak & Ivana Mijatovic Factors affecting the effectiveness and use of Moodle: students' perception <https://doi.org/10.1080/10494820.2013.789062>
32. <https://www.microsoft.com>
33. <https://ocw.mit.edu/courses>
34. <https://opensource.org/osd-annotated>
35. <https://moodle.org/index.php?>
36. <http://moodle.uzswlu.uz/?lang=uz>
37. <http://moodle.samdu.uz/?lang=uz>
38. <http://moodle.tuit.uz/>
39. <https://nspi.uz/en/page/view/25>
40. httr: //www.gov.uz – O`zbekiston Respublikasining davlat portalı.
41. http: // www.edu.uz – O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligining rasmiy sayti.
42. httr: //www.stat.uz – O`zbekiston Respublikasi Statistika bo`yicha davlat qo`mitasining sayti.
43. httr: //www.lex.uz – O`zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining qonunchilik hujjatlari sayti.
44. <http://uz.infocom.uz/2013/10/14/erkin-va-ochiq-kodli-lms-tizimlar-tahlili/>

